

SOCIJALNE VJEŠTINE UPRAVLJANJE PROBLEMnim SITUACIJAMA (1)

Biti u dobru sa sobom i s drugima

Piše
Dr. sc. Nevenka Modrić
 pedagoginja savjetnica
DV Grigor Vitez, Samobor

Unama samima kao i u odnosima s drugim ljudima svakodnevno se susrećemo s problemnim situacijama. Problemne situacije (uključujući i sukobe) sastavni su dio našeg svakodnevnog života, privatnog i profesionalnog. Dobar odnos sa samim sobom i s drugim osobama važan je za uspješnost u privatnom i profesionalnom životu pojedinca. Kvaliteta pak našeg odnosa s drugim ljudima u velikoj mjeri ovisi o razvijenosti naše socijalne kompetencije koja se uči u odnosima s drugima. Svjedoci smo svakodnevnog nasilja nad djecom, ženama, muškarcima, nasilja među djecom, odnosno kršenja ljudskih i dječjih prava u obitelji, vrtiću, školi, na ulici... Ljudi često zadovoljavaju vlastite potrebe na način da pritom ugrožavaju potrebe drugih. Vještina odgovornog i učinkovitog ponašanja u problemnim situacijama sve je potrebnijsa...

Socijalne kompetencije
 Ljudi često zadovoljavaju vlastite potrebe na način da pritom ugrožavaju potrebe drugih. Vještina odgovornog i učinkovitog ponašanja u problemnim situacijama sve je potrebnijsa.

Istraživanja pokazuju da dva čimbenika uzrokuju poteškoće u interpersonalnoj komunikaciji,

to su nedostatak vještina i anksioznost zbog nedostatka vještina. Anksiozni ispitnici slabih socijalnih vještina osjećaju najveću osamljenost. Veća je osamljenost povezana s nižom socijalnom kompetencijom. Osamljeni ispitnici češće neprijateljski i odbijajuće procjenjuju druge ljudi. Niska razina socijalnih vještina izvor je problema u socijalnim odnosima.

Kao posljedica javljaju se anksioznost i osamljenost. Anksiozna osoba često izbjegava socijalnu interakciju kako bi smanjila moguće odbijanje, čime održava osjećaj osamljenosti. Izbjegavanjem pak socijalnih interakcija smanjuju se mogućnosti za učenje socijalnih vještina. I krug se zatvara.

Istraživanja pokazuju da djeca, ako ih se poučava odgovornim načinima rješavanja problema, već u ranoj dobi mogu vježbanjem poboljšati socijalnu kompetenciju, njihovo se socijalno ponašanje može unaprijediti. Utvrđeno je da će pomoći djeci u razvijanju vještina rješavanja problema rezultirati većom prosocijalnom orientacijom, boljom općom socijalnom prilagodbom i prihvaćanjem od vršnjaka.

Za kvalitetno funkcioniranje čovjeka u raznim socijalnim

Svjedoci smo svakodnevnog nasilja nad djecom, ženama, muškarcima, nasilja među djecom, odnosno kršenja ljudskih i dječjih prava u obitelji, vrtiću, školi, na ulici... Ljudi često zadovoljavaju vlastite potrebe na način da pritom ugrožavaju potrebe drugih. Vještina odgovornog i učinkovitog ponašanja u problemnim situacijama sve je potrebnijsa...

kontekstima potrebno je položiti temelje već u prvih pet ili šest godina života. Posljednjih dvadesetak godina niz istraživanja potvrđuje da će se djeca koja do

šeste godine nisu usvojila minimalnu socijalnu kompetenciju u odrasloj dobi vrlo vjerojatno ponašati rizično. Navodi se da je najbolji prediktor adapti-

bilnosti u kasnijoj dobi odgovarajuća djetetova suradnja s drugom djecom, a ne njegove školske ocjene ili ponašanje u razredu.

državu u prosjeku oko 110 tisuća eura. U troškove su ubrojene brojne intervencije dodatnih obrazovnih usluga, smještaja u obitelji ili prihvatištu, te kriminalističkih i zdravstvenih usluga. Vjerojatnost učinkovitog djelovanja preventivnih mjeru veća je ako se ranije započne s njihovim provođenjem. Troškovi ranih intervencija iznose otprilike 850 eura. U troškove je uključeno oko 25 sati rada stručnjaka za mentalno zdravlje.

Vrtići – važno mjesto prevencije

Dječji vrtići se kao važno mjesto prevencije poremećaja u ponašanju djece stavljuju na prvo mjesto kriminoloških istraživanja već od Osmoga Kongresa kriminologa (1978.). Navode se razlozi kao što su: osjetljivost djece u tom razdoblju života, važnost odnosa koji se tada formiraju, činjenica da se na mnogo takvu djecu na žalost nailazi ponovno za 10 ili 15 godina u nepovoljnim razvojnim životnim situacijama. Vrtići su važno mjesto prevencije poremećaja u ponašanju djece u čemu odgajatelj ima presudnu ulogu.

Važnost provođenja programa prevencije s djecom u dječjim vrtićima naglašena je i na Konferenciji za prevenciju i borbu protiv nasilja u školama, održanoj 2002. godine u Strasbourgu. Na konferenciji su objavljeni podatci analize 34 longitudinalna istraživanja koja su pokazala da je postojanje razornog i agresivnog ponašanja u dobi od 6 do 11 godina najbolji predikatalj nasilja i ozbiljne delinkvencije u dobi od 15 do 25 godina. Istanaknuto je da su nedavna istraživanja otkrila kako djeca koja pokazuju znakove poremećaja u ponašanju u 10. godini života do 27. godine starosti koštaju

(U sljedećem broju:
Što je Model upravljanja problemnim situacijama – UPS model).